

9. Kristiania Tekniske Skole.

Fagfordeling og læreplan har i det forløbne år i det væsentlige været den samme som forrige år. Elevantallet har været 30 faste og 11 hospiterende, tilsammen 41, af hvilke 1 har havt hel og 1 halv friplads. Samtlige øverste klasser 6 elever have aflagt afgangsexamen med hovedkarakter 2,20 til 2,99. Driftsudgifterne have i skoleåret været 29 200,49 kr, hvoraf dækkedes ved skolepenge 5 109,00kr, statens bidrag 10 000,00kr og Kristiania kommunes bidrag 14 091,49kr, medens denne kommune desuden har bidraget til lokale og inventarium med 5 471,48kr. For det nye skoleår er vedtaget, at bestået middelskoleexamen berettiger til optagelse uden særskilt prøve.

10. Thronhjems Tekniske Lærestalt.

Lærestalten var besøgt af 28 faste og 15 hospiterende elever. Af øverste klasser 7 elever aflagde 6 afgangsexamen med hovedkarakter fra 1,81 til 2,70, medens en fortsætter studiet ved skolen. Lærestaltens samlinger og bibliotek har været i jevn tilvæxt. Det sidste tæller ca 2 200 bind. Lærerpersonalet er uforandret. 3 af lærerne have med understøttelse af skolen ved reiser og på anden måde uddannet sig i resp. fag.

11. Bergens tekniske skoler.

Den Tekniske Elementærskole. I skoleåret er optaget 5 faste og 15 hospiterende elever og det samlede elevantal var 31.

Undervisningen har i dette skoleår i alt væsentligt foregået efter samme plan og i samme omfang som i de foregående år. 3 af eleverne fremstillede sig til afgangsexamen.

Den Tekniske Søndags- og Aftenskole. Søgningen har tiltaget så at man har måttet oprette en 3:die afdeling af 1:ste klasse. Elevantallet var 247, men aftog mod årets slutning til 141. Undervisningen er i samtlige klasser bleven drivet efter væsentlig samme plan og i samme udstrækning som i de nærmest foregående år.

Udgifterne for begge skoler have i 1882—83 udgjort 29 526,52kr, der ere dækkede ved skolepenge til beløb 2 890,93kr, statens bidrag 10 000,00kr og kommunens 16 635,57kr, hvoraf til driften 15 042,04kr og til lokale og inventar 1 593,53kr.

12. Christiansands Tekniske Aftenskole.

I sidste skoleår har skolen havt 10 lærere. Der meddeltes undervisning 5 dage i ugen (lørdag fri) med tilsammen 12 aftentimer (7—9 eller 10) og i tidsrummet september—april (8 måneder). Undervisningsfagene ere fysik, kemi, algebra, geometri, stereometri, aritmetik, bogførsel, norsk, regning, skrivning, frihåndstegning, konstruktionstegning, fagtegning. Skolens indtægter: skolepenge 1 250kr, komunebidrag 4 300kr, statsbidrag 3 400kr, tilsammen 8 950 kr, foruden frit lokale.

Nedenstående sammenstilling viser skolens frekvens i fem-året 1879—84.

	Antal indmeldte elever.						Deraf har aflagt examen.					
	79/80	80/81	81/82	82/83	83/84	Sum.	79/80	80/81	81/82	82/83	83/84	Sum.
Forberedelseskursus A	18	—	18	20	20	86	15	—	13	11	7	46
D:o B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20
1:ste tekniske kursus	25	21	21	25	14	106	21	12	9	13	10	65
2:det d:o	—	14	7	7	9	37	—	3	5	5	8	21
3:die d:o	—	—	6	2	3	11	—	—	2	1	1	4
Tegneelever	12	—	7	6	10	35	—	—	—	—	—	—
1:ste handelsklasse	26	11	18	10	10	75	14	6	13	4	10	47
2:den handelsklasse	16	8	7	7	5	43	9	7	4	5	3	28
Sum teknikere	55	35	59	60	56	265	36	15	29	50	26	156
» handelsmænd	42	19	25	17	15	118	23	13	17	9	13	75

Examensresultaterne viser for teknikernes vedkommende en glædelig framgang.

S.

Meddelanden från tekniska föreningar, samfund m. m.

1. Teknologföreningen (T. I.) i Stockholm.

a. Föreningens 24:de årshögtid firades den 2 mars med en enkel fest å dess egen lokal, dervid först af sekreteraren upplästes styrelsens årsberättelse, ur hvilken följande sammandrag här må meddelas.

Sedan den 2 mars 1884 hade såsom ledamöter i föreningen ingått 44 personer, af hvilka 8 voro lärare eller forne elever vid Tekniska Högskolan, hvarförutom 3 personer åter inträdt i föreningen. Deremot hade 6 ledamöter under året från föreningen afgått, hvarjemte hon genom döden, så vidt till styrelsens kun-

skap kommit, förlorat 6 ledamöter, nemligen: civilingeniör E. Lindblad och stadsingeniör J. R. Brodin, båda i Stockholm, bruksförvaltare J. E. Lagrelius å Töcksfors i Vermland, läraren vid Tekniska Högskolan och Tekniska Skolan i Stockholm A. Pasch, civilingeniör C. A. Göransson å Sandviken i Gestrilands samt lektor L. Kjellstedt i Borås. Hela antalet ledamöter uppgick den 2 mars 1885 — utom föreningens trenne hedersledamöter — till 956, af hvilka 89 voro elever vid Tekniska Högskolan. Utaf de öfriga vistades 263 i Stockholm, 413 i landsorten, 167 utrikes och 24 på för styrelsen ej uppgifven ort.

Rörande föreningens såväl inre som utåt rigtade verksamhet hafva efter hand fullständiga redogörelser förut lemnats i denna tidskrift, hvarföre nu blott till dessa hänvisas, med särskild erinran om den ändring i föreningens stadgar rörande ledamöternas afgifter, hvilken återfinnes i tidskriftens innevarande årgång, sid. 22.

Beträffande föreningens ekonomi inhemtas, att föreningens all-

männa kassa nedgått från 8 832,70kr till 8 045,91kr, hvaraf nästan alltsamman utgör inventarier, boklager etc. Deremot har bygnadskassan erhållit ett tillskott af 485,97kr, hvarigenom den samma vid 1884 års slut hade att uppvisa ett kapital af 5 968,29kr. Föreningens hela kapitaliserade behållning utgjorde således vid nyss nämde tidpunkt 14 014,20kr». Med anledning af nyss nämnda minskning af den allmänna kassan yttrar sig styrelsen sålunda. Med detta ekonomiska resultat för ögonen torde ingen med fog kunna bestrida nödvändigheten af den på styrelsens initiativ tillkomna, förut omnämnda stadgeändringen, i syfte att erhålla större bidrag i års- och terminsafgifter, och ej heller rigtigheten af, att den högre beskattningen drabbar de ledamöter, hvilka äro i tillfälle att begagna sig af alla de förmåner föreningen erbjuder. Att denna högre beskattning enhälligt af föreningen antagits, visar äfven, att ledamöterna till fullo insett, att föreningens utveckling kräfver större ekonomiska uppoffringar. Styrelsen hoppas ock, att härigenom icke allenast föreningens ekonomiska ställning i väsentlig mån skall höjas, utan äfven att derigenom flera fördelar skola kunna beredas dess ledamöter.»

Slutligen ställer styrelsen till föreningens ledamöter, isynnerhet dem som utöfva någon praktisk verksamhet, en uppmaning »att tid efter annan inför föreningen redogöra för de erfarenhetsrön, som de under senaste tiden kunnat samla. Styrelsen är öfvertygad, att genom ett sådant förfarande sammankomsterna skola betydligt vinna i värde och blifva till stor nytta för föreningens medlemmar».

Efter årsberättelsens föredragande önskade ordföranden, öfveringeniör Ahlsell, i en med lifliga bifall helsad välgångsskål föreningen lycka och framgång i sina sträfvan. Ingeniör Lindell tecknade i korta drag de sedan förra årshögtidsdagen afidne kamraternas minnesrunor. Vidare föreslogos de sedvanliga skålarne för hedersledamöterna, styrelsen och öfriga tjänstemän, Tekniska Högskolan, Teknisk Tidskrifts redaktion m. fl., hvarjemte »Blandaren» upplästes.

Föreningens ekonomiska årsmöte egde rum den 11 mars, dervid revisorernas berättelse, tillstyrkande full decharge för 1884 års förvaltning, upplästes. Derefter företogs val af styrelse, hvilken efter verkställd fördelning af dess funktioner nu utgöres af: öfveringeniören A. L. Ahlsell, ordförande, mariningeniören J. T. Pihlgren, vice ordförande, civilingeniören G. Boberg, sekreterare, civilingeniören C. J. Binnquist, räkenskapsförare och tidskriftens expeditör, civilingeniören N. Rahm, 2:dra sektionens sekreterare, teknologen J. G. Jungner, 1:a sektionens sekreterare och teknologen T. Stenberg. Suppleanter äro: hofintendenten A. Börtzell samt civilingeniörerna K. V. M. Palm och Inge Pettersson.

Vid allmänna sammanträdet den 8 april beviljades den afgångna styrelsen den af revisorerna tillstyrkta ansvarsfriheten för 1884 års förvaltning.

Med anledning af det vid sammanträdet den 10 nästlidne december beslutade tillägget till föreningens stadgar § 28 om, att »ledamot, som på en gång erlägger 200 kronor, är för all framtid från årsafgift befriad», beslöts rörande den sålunda uppkommande s. k. reservfonden efter stadgeenlig behandling ett par ändringar i föreningens stadgar, hvarigenom §§ 32 och 34 hädanefters erhålla följande lydelse:

§ 32. Föreningen har en allmän kassa, en bygnadskassa och en reservfond. Inträdesafgifterna tillfalla de båda först nämnda med hälften hvardera. De i § 28 omnämnda afgifterna tillfalla reservfonden. Öfriga inkomster, äfvensom reservfondens afkastning tillfalla, der ej annorlunda bestämmes, den allmänna kassan.

§ 34. Bygnadskassans ändamål — — — — — främmande ändamål.

Af reservfonden må ej något belopp användas utan föreningens särskilda beslut, fattadt, på förslag af styrelsen, å ordinarie allmän sammankomst med fyra femtedelars ($\frac{4}{5}$) pluralitet och med minst 30 röster för förslaget,

Till bygnadskassan och reservfonden influtna medel deponeras — — — — — in teckningar.

Derefter företogs till behandling följande diskussionsämne

bör från Teknologföreningens sida något åt-

göras för att vid Tekniska Högskolan införa specialundervisning för stadsingeniörer?,

hvilket gaf anledning till ett rätt lifligt meningsutbyte mellan herrar Ahlsell, Pihlgren, Börtzell, Hoffstedt, Fröman och Lindell, hvarvid å ena sidan framhölls knapphändigheten och otillräckligheten af de vid Tekniska Högskolan föredragna kurser, som beröra flera för en stadsingeniör viktiga verksamhetsområden, såsom stadsgremlingar, gatulägnings- och dräneringsarbeten, gas-, vatten- och aflöpsledning m. m.; och hvilken brist blefve allt mera kännbar med de för hvarje dag stegrade fordringarna på sagde ingenjörer. På grund häraf ansågs nödvändigt, att vid Högskolan anordna kortare kurser i dessa olika grenar af ingenjörsvetenskapen, hvilka borde föredragas af kunniga specialister inom de särskilda facken. Å andra sidan, der betydelsen af de ifrågasatta kurserna villigt erkändes, erinrades dock först och främst, huru strängt elevernas vid Högskolan tid redan nu vore anlitad, så att näppeligen någon undervisningstid i berörda fack der nu kunde inrymmas utan intrång på redan befintliga viktiga läroämnen, så fram ej den redan ganska dryga lärotiden (4 år) skulle ytterligare förlängas. Vidare ifrågasattes ock, huruvida ej undervisningen i de ömordade facken borde, om den skulle vara till någon egentlig nytta, tagas så rent praktisk, att den näppeligen fölle inom ramen för en högskolas undervisningsområde, der all undervisning enligt sakens natur måste vara hufvudsakligen teoretisk. Fastmera torde de här ifrågasatta kunskaperna bättre och snabbare kunna inhemtas vid deltagandet i dylika arbetens praktiska utförande, och hvartill särskildt här i Stockholm gäfvos många ypperliga tillfällen vid stadens särdeles omfattande arbeten på alla hit hörande områden.

I sammanhang härmed påpekades önskvärdheten af, att Tekniska Högskolans elever i fackskolan för väg- och vattenbyggnadskonst sattes i tillfälle att såsom volontärer deltaga i nyss nämnda Stockholms stads arbeten dels under ferierna, dels ock efter slutad kurs vid Högskolan; och då detta förslag vann allmän tillslutning samt ej heller troddes i utförandet böra möta något egentligt hinder, beslöt Föreningen, att hos styrelsen för Tekniska Högskolan göra framställning om, att denna ville hos vederbörande utverka rätt för läroverkets utexaminerade elever att under längre eller kortare tid få såsom volontärer deltaga i Stockholms stads mångsidiga och för en ingenjör lärrika arbeten.

Slutligen förevisades en hel del täfningsskrifningar till gaslyktkandelabrar för Stockholms stad.

Sista sammanträdet under arbetsåret egde rum den 13 maj och beslöt föreningen dervid att till nästa år utfärda inbjudning till ett teknologmötes hållande i hufvudstaden, och uppdrogs å en komite att till instundande höst uppgöra förslag till detaljbestämmelser för sagda möte.

b. Under första sektionens senaste sammanträden hafva följande ärenden förevarit. Vice sekreteraren, C. G. Björck har från sin befattning afgått och i hans ställe har blifvit vald teknologen C. F. Jeansen. En komite för »nytt och nöje» under ceremonimästarens ordförandeskap har blifvit tillsatt för att bland sektionens medlemmar söka verka för upplifvandet af intresset för föreningen. Föredrag hafva hållits af herr G. B. von Sydow om »olja å upprördt vatten» samt af herr E. Biesert om »den Palmcrantzkska verkstads uppkomst och utveckling».

c. Vid andra sektionens sammanträde den 25 februari förevisade och redogjorde maskindirektör E. Storckenfeldt för ett ångringverk för lokomotiv, ångbåtar, fabriker etc., konstrueradt af Latowski, hvilket finnes afbildadt och närmare beskrifvet å sid. 47 af detta häfte.

Vidare redogjorde lektor W. Hoffstedt med anledning af det för dagen uppställda diskussionsämnet:

om reseunderstöd för ingenjörer och industridkare,

för en vid innevarande riksdag väckt enskild motion om tryckandet af de berättelser, som afgäfvos öfver studieresor, företagna med understöd af allmänna medel; i sammanhang hvarmed ock uppdrogs en jämförelse, visande huru styfmoderligt största delen af